

Úskalí topného období

mjr. Ing. Zdeněk HOŠEK, MV-generální ředitelství HZS ČR, foto archiv redakce

S příchodem podzimu jsou spojeny také starosti s přípravou na nastávající topné období. S používáním topných těles a topidel obecně (ať už na plynná, kapalná, tuhá paliva či elektrické spotřebiče) se však pojí četná nebezpečí a může dojít nejen k újmám na zdraví nebo značným škodám na majetku, ale také k úmrtím.

Statistiky varují

Požáry způsobené tepelnými spotřebiči tvoří zhruba 2 % z celkového počtu požárů za rok, spolu s požáry zapříčiněnými komíny se jedná o podíl zhruba 3,5 %. I když se z hlediska celkových statistik nejedná o velký podíl, nelze tato čísla podceňovat. Každý rok „díky“ technickým závadám nebo nedbalosti dochází k několika stovkám požárů způsobeným tepelnými spotřebiči určenými k vytápění, vaření či ohřevu teplé vody (dále jen „topidla“), kouřovody nebo komínovými tělesy (např. v roce 2004 to bylo 602 požárů).

Mezi nejčastější příčiny vzniku požáru patří nesprávná obsluha topidel, manipulace se žhavým popelem, umístění hořlavých látek v blízkosti topidla, nebo špatné umístění či instalace topidla. Nesmí se však zapomínat ani na řádný stav komínů a kouřovodů, kterými jsou odváděny ze spalovacího prostoru topidel zplodiny hoření.

Nejčastější příčiny vzniku požárů od topidel

Nedbalost	Technické závady	Komíny a kouřovody
Nesprávná obsluha topidla	Nesprávná instalace	Nevhodná konstrukce komína
Hořlaviny u topidla	Nesprávné umístění	Zazděný trám v komíně
Manipulace s popelem	Technická závada topidla	Spáry v komíně
Zanedbání bezpečnostních předpisů	Nesprávná údržba	Vznícení sazí
Používání plynných a kapalných zapalovačů	Špatný stav topidla	Nesprávná instalace kouřovodu

Komíny a kouřovody se udržují v takovém stavebně technickém stavu, aby byla zajištěna požární bezpečnost při provozu připojených tepelných spotřebičů. Čištění a kontrola komínů se zabezpečuje ve lhůtách a způsobem stanoveným vyhláškou č. 111/1981 Sb., o čištění komínů, takto:

komíny pro spotřebiče na tuhá a kapalná paliva do 50 kW	6 x za rok
komíny pro spotřebiče na tuhá a kapalná paliva nad 50 kW	4 x za rok
komíny s vložkou pro spotřebiče na plynná paliva do 50 kW	2 x za rok
komíny bez vložky pro spotřebiče na plynná paliva do 50 kW	6 x za rok
komíny pro spotřebiče na plynná paliva nad 50 kW	6 x za rok

V případě skladování hořlavých látek v půdních prostorách se za bezpečné považuje jejich umístění ve vzdálenosti nejméně jeden metr od vnějšího povrchu komínového tělesa.

Zasady užívání topidel

Při samotném užívání topidel bychom se měli řídit několika bezpečnostními zásadami:

1. Umístění topidla

Podle druhu prostoru je nutné správně zvolit i druh topidla. Ne každé topidlo nebo spotřebič může být umístěn v jakémkoliv prostoru, např. v garážích nebo autodílnách je možné umístit pouze topidla pro tyto prostory vhodná.

2. Připojení topidla

Pro správnou funkci každého topidla je potřebné i jeho odborné připojení k příslušnému topnému médium (plyn, elektrina, LTO apod.). Správné připojení bývá v převážné většině i předmětem výchozích zkoušek nebo revizí.

3. Dostatečný přívod vzduchu

Každé topidlo potřebuje ke své správné funkci i dostatek spalovacího vzduchu. Posouzení tohoto požadavku, popř. stanovení dalších případných opatření, bývá součástí příslušné projektové dokumentace.

4. Odvod spalin

Spaliny je třeba bezpečně odvést od topidla do volného prostoru – většinou do komínu. Správné připojení odvodu spalin od topidel podléhá revizi komínu, případně posouzení kouřové cesty.

5. Používání předepsaného paliva

Každé topidlo je konstruováno na určitý druh paliva a jeho používání je nutné držet. Zejména u topidel na pevná paliva bývá tato zásada často porušována.

6. Dodržování bezpečných vzdáleností

Každé topidlo by mělo mít výrobcem stanoveny bezpečné vzdálenosti od hořlavých předmětů. Jejich dodržování je důležité pro zabránění vzniku požáru vlivem sálavého tepla. Neurčí-li výrobce tyto vzdálenosti, jsou všeobecně určeny v ČSN 06 1008.

7. Nehořlavé a izolační podložky, nehořlavé podlahy

Uplatňují se zejména u topidel na pevná paliva a brání vzniku požáru od vypadlých hořících částí paliva. Jejich rozměry, resp. velikosti přesahů od stěn topidel, jsou rovněž určeny v ČSN 06 1008.

8. Dodržování návodů k obsluze

Ke každému topidlu jeho výrobce přikládá i návod k obsluze. S tímto návodem je potřebné se seznámit a při používání topidla zásady správného používání a manipulace i respektovat.

9. Používat schválená topidla

Výrobce je povinen garantovat správnou a bezpečnou funkci topidla. Na topidlech proto nejsou povoleny žádné „domácí“ úpravy a vylepšení. Mohly by být opět příčinou vzniku požáru, výbuchu nebo jiné havárie.

10. Pravidelné čištění komínů

Čištění komínů a jejich četnost určuje vyhláška č. 111/1981 Sb. Dodržovat tyto termíny je i v současné době povinností každého uživatele. Komíny, popř. i jiná vyústění spalin, která čištění nebo jinou údržbu nevyžadují, doporučujeme rovněž občas prohlédnout a překontrolovat.